

GRADSKI PROGRAM ZA MLADE GRADA KRIŽEVACA

**Gradski program za mlade Grada Križevaca izrađen je uz potporu
Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku**

UVOD

Gradski program Grada Križevaca (GPM) izrađen na temelju Nacionalnog programa za mlade za razdoblje od 2014.-2017. godine. Njime Grad Križevci želi osigurati mladima mjesto u društvenom životu grada te ispuniti potrebe mladih koje će doprinijeti većem standardu i kvaliteti života mladih. Mladi su za potrebe ovog Programa definirani kao osobe iz dobne skupine od 15 do 30 godina, sukladno Nacionalnom programu za mlade.

Mjere Gradskog programa za mlade su raspoređene u sedam prioriternih područja te predstavljaju odgovor na potrebe mladih koje su se iskristalizirale u istraživanju "Grad po mjeri mladih" koje je provela Udruga roditelja "Korak po korak". Gradski program za mlade predstavlja sustavnu sistematizaciju problema s kojima se mladi Grada Križevaca susreću u svakodnevnom životu te propisuje mjere kojima se namjerava pristupiti rješavanju istih. U izradi GPM-a sudjelovali su stručnjaci iz svih društvenih područja u Gradu Križevcima.

Cilj Gradskog programa za mlade je aktivno uključiti mlade u događanja na području Grada te pružiti im podršku pri integraciji u društvo. Jasnim određenjem sadašnjeg stanja omogućuje se donošenje efektivnih mjera i mjerenje opipljivih rezultata provođenja programa. Nositelji mjera GPM-a su Upravni odjeli Grada Križevaca, javne ustanove, udruge građane te pripadnici javnog i privatnog sektora. Grad Križevci će u proračunu osigurati sredstva ili dio sredstava za provođenje mjera GPM-a.

Područja koja Gradski program za mlade obuhvaća su:

1. OBRAZOVANJE, PROFESIONALNO OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE
2. ZAPOŠLJAVANJE I PODUZETNIŠTVO
3. SOCIJALNA ZAŠTITA I UKLJUČIVANJE
4. ZDRAVLJE I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA
5. AKTIVNO SUDJELOVANJE MLADIH U ZAJEDNICI/DRUŠTVU
6. KULTURA I MLADI
7. MLADI U EUROPSKOM I GLOBALNOM OKRUŽENJU

1. OBRAZOVANJE, PROFESIONALNO OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE

Pojam: obrazovanje mladih u kontekstu cjeloživotnog obrazovanja i učenja

Obrazovanje obuhvaća veliko područje djelovanja koje uključuje mlade osobe. Pravo na obrazovanje jedno je od temeljnih ljudskih prava te je u skladu s time važno da zajednica na različite načine unaprjeđuje obrazovanje mladih. Kroz formalno i neformalno obrazovanje pripremamo mlade osobe na aktivno sudjelovanje u društvu, osim profesionalnih kompetencija kroz obrazovanje se stječu socijalne i brojne druge vještine koje doprinose razvoju djeteta i mlade, a kasnije i odrasle osobe.

Najjednostavnije je obrazovanje podijeliti na formalno i informalno. Formalno obrazovanje pri tom se odnosi na obrazovanje koje se provodi u različitim obrazovnim ustanovama prema određenim programima, a cilj je unapređenje znanja, vještina i kompetencija za osobne, društvene i profesionalne potrebe. Putem ovog oblika obrazovanja stječu se diplome i kvalifikacije. Najčešće se provodi kao strukturalno, kronološki određeno redovno obrazovanje za mlade osobe u osnovnim i srednjim školama, na sveučilištima i u specijaliziranim programima redovnog strukovnog i visokog obrazovanja. Neformalno obrazovanje, s druge strane, podrazumijeva svaki oblik obrazovanja koji ne dovodi do stjecanja novih kvalifikacija ili diploma. Kroz neformalno obrazovanje možemo se osposobljavati za rad, socijalne aktivnosti, ali i za osobni razvoj. Danas se mnogo govori o cjeloživotnom obrazovanju i zajednica ima i tu odgovornost da mlade pripremi na cjeloživotno učenje i obrazovanje. S globalizacijom i promjenama na tržištu rada došlo je do potrebe cjeloživotnog obrazovanja i učenja. Cjeloživotno obrazovanje, kao što i sam izraz govori, na obrazovanje gleda kao na cjeloživotni proces, počinje obveznim školovanjem i obrazovanjem te traje cijeli život. Cjeloživotno učenje je nešto širi koncept koji uključuje nenamjerno, neorganizirano i spontano stjecanje znanja, a uz njega vežemo osobno zadovoljstvo i razvoj pojedinca, aktivno građanstvo, društvenu uključenost i zapošljivost.

U Križevcima se formalno obrazovanje odvija u dvije osnovne škole i tri srednje škole.

Mjera 1.1. Poticanje informiranosti mladih

- **Povećati informiranost mladih te motivaciju za uključivanje u sadržaje koji se za njih nude u zajednici**
- Iako su danas informacije dostupne više nego ikad, istraživanje pokazuje da su mladi nedovoljno informirani kada je u pitanju obrazovanje. Potrebno je povećati protok informacija i učiniti ih dostupnijima za mlade. Prije svega informacije valja širiti usmenom predajom putem obrazovnih institucija (učitelji, nastavnici, profesori, stručni suradnici i ostali djelatnici školskih ustanova), udruga i drugih sudionika zajednice, no moguće je osigurati informiranost i putem raznih portala za mlade, uključujući školske portale, ali i portale lokalnih medija. Da bi se to ostvarilo potrebno je raditi na povezanosti institucija, nevladinih udruga i mladih osoba. Mladima se može dati uloga vođenja portala, web stranica i angažman na društvenim mrežama koje bi za cilj imale približiti im za njih vrijedne informacije. Osim što bi informacije tako brže stizale do njih, mladima se daje uloga da sami istraže neke važne probleme i

kao takve ih putem tribina, okruglih stolova, predavanja i sličnih medija prenesu svojim kolegama. Informacije valja učiniti zanimljivima kako bi se mladi dodatno motivirali uključiti se u razne sadržaje koji se za njih nude.

Nositelj: udruge

Suradnici: obrazovne institucije, Grad Križevci, lokalni mediji, Savjet mladih

- Iako sve dostupne informacije kroz obrazovne institucije dolaze do mladih – kroz razgovor s nastavnicima i stručnim suradnicima, kroz oglasnu knjigu, kroz objave na školskom internetskom sjedištu, mladi se i dalje osjećaju neinformirano. Problem je u navici čekanja da vijesti dođu same na zaslon stvorenoj korištenjem društvenih mreža. Učenici potrebu da se uključe u suradnju na školskom internetskom sjedištu pokazuju u vrlo malom broju – po jedan učenik godišnje i to u drugom polugodištu četvrtog razreda kada shvate da se to boduje prilikom upisa na studij novinarstva. Ove činjenice treba iskoristiti tako da se motiviraju učenici iz više srednjih škola koji bi činili redakciju sjedišta za mlade na društvenim mrežama. Učenici iz različitih škola pokrili bi širi spektar interesa. Inicijativa bi trebala doći iz neke od gradskih udruga tako da učenici nemaju osjećaj da ta aktivnost ima veze s njihovim školama.

Nositelj: Udruga

Suradnici: Grad Križevci, lokalni mediji

Mjera 1.2. Organiziranje programa u području neformalnog obrazovanja

- **Upoznati mlade s važnosti i značenjem cjeloživotnog obrazovanja te oblicima neformalnog obrazovanja u zajednici i ponuditi im različite oblike stjecanja znanja, vještina i kompetencija kroz različite oblike neformalnog obrazovanja**
- Istraživanje pokazuje da mladi nisu upoznati u dovoljnoj mjeri na koje načine mogu stjecati dodatna znanja, vještine i kompetencije kroz oblike neformalnog obrazovanja. Često se ističe da im nedostaje sadržaja kojima bi upotpunili svoja znanja koja dobivaju u školi. Prije svega važno je mlade educirati o važnosti i značenju cjeloživotnog obrazovanja te neformalnog obrazovanja. Potrebno je razvijati programe i edukacije kroz koje bi stjecali dodatna znanja, vještine i kompetencije. Te programe mogu razvijati udruge u suradnji s obrazovnim institucijama, a u skladu s potrebama mladih. Važno je istražiti (npr. putem anketa) na koja se područja usmjeriti i u skladu s time razvijati programe. Na taj način mogao bi se kroz neformalno obrazovanje djelomično riješiti i problem nedostatka izbornih predmeta koje mladi ističu u istraživanju, ali i stjecanje praktičnih životnih vještina.

Nositelj: udruge mladih

Suradnici: obrazovne institucije, Grad Križevci, poduzetnici, HZZ, Pučko otvoreno učilište, Knjižnica, Savjet mladih

- Potrebno je razvijati programe i edukacije kroz koje bi stjecala dodatna znanja, vještine i kompetencije i to u kratkim modulima. Kraći moduli mogu zainteresirati i

potaći mlade na daljnji samostalni rad i razvoj, pokazati organizatorima da li se ide u dobrom smjeru, ali i izbjeći dugotrajnije edukacije s većim osipanjem polaznika.

Nositelj: Pučko otvoreno učilište Križevci, Zajednica tehničke kulture Križevci

Suradnici: Grad Križevci, obrazovne institucije

Mjera 1.3. Aktivno uključivanje roditelja

- **Edukacija roditelja, povezivanje roditelja i obrazovnih institucija i udruga, razvoj programa za roditelje**
- Promjene u svijetu rada odrazile su se i na roditeljstvo i roditeljsku ulogu. Istraživanje pokazuje da sami roditelji nisu dovoljno uključeni u život mladih u zajednici te da je i njihova uloga važna u poticanju društvenog angažmana mladih. Ukoliko educiramo i osnažimo te potaknemo roditelje na uključivanje u zajednicu, za očekivati je i veći angažman samih mladih. Roditelje prije svega treba educirati o promjenama i izazovima današnjice s kojima se mladi nose, važno je promicati nematerijalne vrijednosti, prikazati im zašto je važno sudjelovati u zajednici te što time mlada osoba dobiva. Moguće je ponuditi razne programe za roditelje kao što su škole za roditelje, radionice za roditelje, predavanja, tribine, razni kulturni i edukativni sadržaji za cijele obitelji. Sve te aktivnosti treba povezati s obrazovnim institucijama u kojima mladi provode velik dio svog vremena. Povezujući obrazovne institucije, roditelje i udruge moguće je aktivnije uključiti mlade u zajednicu.

Nositelj: obrazovne institucije, udruge

Suradnici: Grad Križevci

Mjera 1.4. Međuučenička suradnja i edukacija

- **Potaknuti mlade da uče jedni od drugih i tako stječu dodatna znanja, vještine i kompetencije**
- Istraživanje pokazuje da mladima nedostaju informacije, da žele veću ponudu izbornih predmeta, da im nedostaje praktičnih vještina. U gradu su 3 srednje škole koje provode različite programe. Kroz međuučeničku suradnju i edukacije mladi bi jedni drugima prenosili znanja, vještine i kompetencije.

Nositelj: obrazovne institucije, udruge

Suradnici: Grad Križevci, Pučko otvoreno učilište, Savjet mladih

Mjera 1.5. Poboljšanje kvalitete prehrane

- **Promicati i poticati zdrave prehrabene navike mladih**
- Jedna od potreba mladih koja se ističe u istraživanju odnosi se na problem prehrane, a vezan je uz nedostatak kantina. Vrijedno je to što mladi prepoznaju važnost zdrave prehrane te je potrebno osigurati im mjesta na kojima bi svakodnevno mogli pojesti zdravi obrok. Jedan od načina je otvaranje kantina ili objekata za prehranu koje bi mladi mogli koristiti zajednički (škole, fakulteti). Uz to, kantina rad kantine moguće je

organizirati i tako da na taj način učenici stukovnih programa kroz rad u kantini obavljaju svoju praksu, ali i tako da se zaposle studenti ili učenici.

Nositelj: Grad Križevci

Partneri: obrazovne institucije

Mjera 1.6. Pisanje i provedba projekata za obnovu i opremanje školskih objekata

- **Potaknuti obnovu i izgradnju školskih objekata te opremanje istih tehničkim pomagalima**
- Mladi u istraživanju ističu kako je potrebna obnova školskih objekata i njihovo opremanje tehničkim pomagalima što bi za posljedicu imalo unaprjeđenje nastave i izvođenja školskih programa. Grad i obrazovne institucije zajedničkom suradnjom i angažmanom mogu raditi na pisanju i apliciranju te provedbi projekata kako bi se osigurala financijska sredstva za obnovu.

Nositelj: Grad Križevci

Suradnici: obrazovne institucije

Mjera 1.7. Povezivanje poduzetnika i obrazovnih institucija s ciljem poboljšanja praktične nastave

- **Pospješiti programe stjecanja praktičnih znanja i vještina kroz zalaganje za razvoj istih**
- Istraživanje pokazuje da su mladi svjesni važnosti praktičnog rada te da im isti nedostaje. Kako bi se to pospješilo važno je ostvariti suradnju Grada, obrazovnih institucija i poduzetnika te na taj način osigurati učenicima kvalitetnije pohađanje praktične nastave

Nositelj: obrazovne institucije i poduzetnici

Suradnici: Grad Križevci

Mjera 1.8. Povezati obrazovanje i tržište rada te pripremiti mlade za studij

- **Pripremiti mlade na izazove studija i tržišta rada**
- Mladi u istraživanju navode nedostatnu pripremu za studij u vidu načina provođenja priprema za državnu maturu, ali i količine vremena uloženog u pripremu. Osim toga, nedostaju im znanja i informacije o tome što mogu raditi u okviru određenih zvanja i zanimanja. Pripreme za državnu maturu mogu se izvoditi u suradnji škola i udruga. Potrebno je organizirati sajmove studija i poslova na kojima bi se okupile osobe različitih zvanja i struka te na taj način približile mladima tržište rada. Moguće je s poduzetnicima organizirati posjete i predavanja te na taj način također educirati mlade o potrebama na tržištu rada. Uz to, mogu se izraditi brošure i razni katalogi u kojima bi mladi mogli dobiti informacije o brojnim zanimanjima na jednom mjestu.

Nositelj: obrazovne institucije

Suradnici: udruge, Grad Križevci, HZZ, poduzetnici, Savjet mladih

- Strukovne škole mogu izvoditi pripreme za državnu maturu, a gimnazija to mora raditi u vidu dodatne nastave. Kako su preko tjedna dodatni sati priprema za maturu dodatno opterećenje u vidu 8. ili 9. sata nastave, većina priprema se odvija subotom. Međutim, odaziv maturanata subotom je opet vrlo slab pa se često događa da profesori ponekad dolaze zbog samo dva ili tri maturanta ili se otkazuje od strane maturanata u zadnji čas. K tome treba dodati kako profesori u gimnaziji većinom nisu plaćeni za taj vid rada s učenicima, a pri tome se i priprema ogromna količina radnih materijala uzalud što nije niti zanemariv trošak. Isto tako treba uzeti u obzir da u susjednim gradovima u gimnazijama većinom niti nema organiziranih priprema za maturu. Usprkos tome mladi se žale na količinu i kvalitetu priprema za državnu maturu. Tom problemu očito treba pristupiti drugačije. Pripreme za maturu treba organizirati Pučko otvoreno učilište s nekom od profitnih ustanova koje se već duže vrijeme bave tim poslom na tržištu. Putem natječaja treba odabrati najpovoljniju tvrtku, a maturanti bi trebali plaćati pripreme. Na taj način bi se i u odgojnom smislu stvarao osjećaj odgovornosti prema preuzetim obvezama. Redovitim polaznicima Grad Križevci bi mogao vratiti dio ili cijeli iznos „školarine“.

Nositelj: Pučko otvoreno učilište

Suradnici: Grad Križevci, obrazovne institucije, udruge, Savjet mladih

- Glede bolje informiranosti učenika Sajam studija je odlična ideja. Bolju informiranost o budućim zanimanjima treba pokušati postići u suradnji s poduzetnicima. Kraće prezentacije zanimanja i potreba na satovima razrednika vjerojatno bi ostavila dojam na učenike.

Nositelj: obrazovne institucije i udruge

Suradnici: Grad Križevci, HZZ, poduzetnici, Savjet mladih Grada Križevaca

Mjera 1.9. Stipendiranje

- **Kreirati programe stipendiranja**
- Mladi smatraju kako bi stipendije mogle pridonijeti unaprjeđenju njihova obrazovanja. Uz studentske kredite koje Grad nudi studentima kao mogućnost stipendiranja, moguće je u suradnji Grada s poduzetnicima razvijati nove programe stipendiranja.

Nositelj: Grad Križevci

Suradnici: poduzetnici, obrazovne institucije

Mjera 1.10. Poticati informatičku pismenost

- **Razvijati i ponuditi programe za unaprjeđenje informatičke pismenosti mladih**
- Istraživanje pokazuje da je važno kod mladih razvijati digitalna znanja važna za budućnost, poticati provedbu konferencija, edukacija i sličnih programa za razvoj informatičke pismenosti. Mladi često ističu kako im je to važno i prepoznali su vrijednost takvih znanja, vještina i kompetencija u današnje vrijeme. Potrebno ih je kroz školske, ali i druge programe neformalnog obrazovanja educirati o istima,

povezati ih sa svijetom rada i ukazati na korist i vrijednost tih znanja, vještina i kompetencija.

Nositelj: obrazovne institucije, udruge

Suradnici: Grad Križevci

Vremensko razdoblje za provođenje ovog djela Gradskog programa mladih predviđa se u trajanju od pet godina. Mjere u ovom poglavlju provoditi će se kroz redovno djelovanje tijekom vremenskog trajanja Programa.

2. ZAPOŠLJAVANJE I PODUZETNIŠTVO

Pojam: U državnoj statistici, zanimanje podrazumijeva posao (radno mjesto) što ga osoba obavlja radi stjecanja sredstava za život. Jedna od osnovnih potreba čovjeka, a tako i mladih osoba je da radi, odnosno da pronađe posao i osamostali se kako bi stekli osjećaj sigurnosti i odgovornosti u društvu.

Posao, odnosno vlastita primanja, osnova su za osamostaljenje i život odvojen od roditeljskog doma te mogućnost da mladi slijede svoje planove i životne ciljeve kako bi doprinosili društvu te zasnovali vlastitu obitelj.

Mladi ovo razdoblje prelaska iz učeničkih klupa u svijet rada različito doživljavaju te navode manje ili više izazova s kojima se nose. Osnovni izazov pri prvom zapošljavanju predstavlja manjak radnog iskustva, a kasnije u životu jednolika ponuda poslova ili poslova koje smatraju premalo plaćenima kako bi zadovoljili ranije spomenute potrebe.

Mladi često smatraju da nemaju dovoljno prakse, znanja i vještina predstavljanja na razgovoru za posao, a s druge strane imaju prevelika očekivanja od prvih zapošljavanja na kojima bi trebali steći iskustvo i znanja te praktične vještine.

Vlada Republike Hrvatske provodi različite mjere za pomoć pri zapošljavanju mladih osoba, poput stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa ili Mjere za stjecanje prvog radnog iskustva / pripravništva, kroz koju se osposobljavaju mlade osobe za rad na radnom mjestu u zvanju za koje su se obrazovale, a s ciljem **stjecanja iskustva ili formalnog uvjeta** za pristupanje stručnom/majstorskom ispitu, poslodavcima koji djeluju profitno nudi potpore za zapošljavanje s ciljem poticanja zapošljavanja mladih nezaposlenih osoba iz evidencije, također pruža mogućnost osposobljavanja na radnom mjestu kako bi im se pružila prilika da steknu iskustvo za poslove za koje će se osposobljavati.

Vlada također promovira i potporu za samozapošljavanje koja se dodjeljuje **nezaposlenim osobama** koje se odluče na **pokretanje vlastitog posla** a prijavljene su u evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Kroz provedeno istraživanje na uzorku mladih grada Križevaca pokazuje se kao problem nedostatak informiranosti mladih osoba o Hrvatskom zavodu za zapošljavanje te o svim mogućnostima koje Zavod pruža.

Većinu onoga što su navodili kao potrebe i želje (radionice o HZZ-u u školama, financijske potpore za mlade poduzetnike, radionice o poduzetništvu i samozapošljavanju, radionice o aktivnom traženju posla, pripremi za razgovor za posao te pisanju zamolbe i životopisa, programe za poticanje zapošljavanja mladih te mladih osoba s invaliditetom, profesionalno usmjeravanje učenika osnovnih i srednjih škola, razna osposobljavanja, usavršavanja i prekvalifikacije i sl.) Zavod već provodi u svom svakodnevnom radu. Informacije su lako dostupne kroz internetske portale ili osobno u prostorima Zavoda ili CISOK centra. Svakako bi trebalo poraditi na dostupnosti informacija kroz medije koji su

mladima bliži poput Facebooka i drugih društvenih mreža kako bi im sve informacije bile dostupne i prije prijave u evidenciju nezaposlenih.

Učenici bi voljeli da im se plaća školska praksa, da ima manje zapošljavanje „preko veze“ te da se nepravilnosti iz Zakona o radu više prijavljuju Inspektoratu rada. Također, željeli bi da se mladima sufinancira smještaj kako bi se lakše mogli osamostaliti a što vide i kao priliku za ostanak u Republici Hrvatskoj i mogućnost za sprečavanje iseljavanja mladih iz grada.

Naglasak mladi stavljaju i na poslove preko Učeničkog servisa (kojih nema dovoljno) te bi trebalo raditi na tome da on postane funkcionalniji i vidljiviji. Navode da bi bilo dobro da u gradu postoji više sezonskih poslova. Mladi su slabo informirani i o Razvojnog centru i tehnološkom parku Križevci u kojem su otvorena mnoga poduzeća za koje ne znaju. Također, smatraju da bi trebalo smanjiti administraciju i papirologiju kod otvaranja poduzeća i obrta.

Nezaposlenost je problem koji je potrebno rješavati neovisno o skupini koja je njome zahvaćena te je to jedan od osnovnih zadataka Vlade i institucija a posebnu pozornost u rješavanju ovog problema potrebno je posvetiti kada je riječ o mladima.

Mjera 2.1. Intenzivirati provođenje radionica s mladim nezaposlenim osobama na temu prava i obaveza nezaposlenih osoba te načinima aktivnog traženja posla

Mladima su dosta dostupne informacije potrebne za traženje posla, kako napisati zamolbu i životopis te koja su njihova prava i obaveze kao nezaposlene osobe putem Interneta međutim i dalje su vrlo ovisni o institucijama i školama što se tiče točnih informacija. I dalje nisu sigurni kako se posao zapravo traži, kako da se predstavite na razgovoru za posao, što da napišu u životopis i zašto je dobro da su prijavljeni u evidenciju nezaposlenih kada aktivno traže posao.

Uz aktivnosti koje Zavod već provodi s mladim nezaposlenim osobama, namjera je dodatno ih usmjeriti i informirati o načinima aktivnog traženja posla, mogućnostima školovanja i dodatnih osposobljavanja, samoprocjene poduzetničkih potencijala, vještine upravljanja karijerom, pripremiti ih detaljnije za (prvi) razgovor za posao, o procesima pripreme za zapošljavanje te o pravima i obavezama kao nezaposlenih osoba uz stručno vodstvo i u suradnji s ostalim dionicima na tržištu rada.

Nositelj: Grad Križevci

Suradnici: Hrvatski zavod za zapošljavanje, CISOK centar, srednje škole, jedinice lokalne samouprave, Križevački poduzetnički centar

Mjera 2.2. Poticati informiranje mladih o mogućnostima sufinanciranja zapošljavanja i samozapošljavanja, s naglaskom na mjere koje su usmjerene stjecanju prvog radnog iskustva

Kako bi se mlade nezaposlene osobe što ranije uključile na tržište rada potrebno je kvalitetno i pravovremeno ih informirati o raznim mjerama za poticanje (samo)zapošljavanja. Kako bi stekli radno iskustvo potrebno je dati im informaciju o mjerama koje su osmišljene u tu svrhu.

Nositelj: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Suradnici: CISOK centar, srednje škole, jedinice lokalne samouprave, Križevački poduzetnički centar

Mjera 2.3. Poticati održavanje tribina i radionica za poduzetnike početnike na kojima sudjeluju mlade nezaposlene osobe, stručnjaci iz područja zapošljavanja te poduzetnici

Zadaća društva je da manjak adekvatnih slobodnih radnih mjesta za mlade nezaposlene osobe što prije smanji informiranjem mladih koji žele raditi u poduzetništvu o konkretnim poslovnim idejama i savjetima uz uključivanje institucija, stručnjaka i poduzetnika. Kroz tribine, radionice i Sajmove poslova informirati ih o pokretanju vlastitoga posla, potporama pri otvaranju vlastitog posla te o potencijalnim teškoćama koje ih na tom putu očekuju.

Nositelj: Križevački poduzetnički centar

Suradnici: Hrvatski zavod za zapošljavanje, poduzetnici, jedinice lokalne samouprave, udruge

Mjera 2.4. RADIONICE O PROFESIONALNOM USMJERAVANJU I MOGUĆNOSTIMA ZAPOŠLJAVANJA ZA UČENIKE 8. RAZREDA TE U SVIH RAZREDA SREDNJIH ŠKOLA

Obzirom da mladi svojom neinformiranošću pravdaju svoje nesudjelovanje u različitim aktivnostima pa tako i u aktivnostima oko odabira zanimanja i stjecanja znanja za ta zanimanja, prijedlog je da Hrvatski zavod za zapošljavanje dođe u škole. Postoji prostor za radionice na satovima razrednika, a u okviru građanskog odgoja i na drugim satovima u srednjoj školi (pr. Politika i gospodarstvo, Poduzetništvo ...). Radionice bi u osnovnoj školi trebale pomoći učenicima pri odabiru zanimanja, a trebale bi se odvijati najkasnije od veljače do travnja. Iako se sa srednjoškolcima s područja grada ovakva predstavljanja već provode, možda bi se bolji učinak postigao da ih se dovede u prostorije Zavoda te ih se na licu mjesta upozna s aktivnostima koje zavod provodi.

Nositelj: Osnovne i srednje škole

Suradnici: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Grad Križevci, Volonterski centar Link

MJERA 2.5. – Osnivanje posredničkog /učeničkog servisa za povremeni rad učenika u jednoj od križevačkih srednjih škola

Boljim pristupom posredniku koji može organizirati povremeni rad učenika tijekom školskih praznika mladi bi bili zainteresiraniji za rad i stjecanje radnog iskustva. Poslove posredništva može obavljati srednja škola prema PRAVILNIKU O OBAVLJANJU DJELATNOSTI U SVEZI SA ZAPOSŁJAVANJEM NN 52/2017. Trenutno u našoj županiji takvo posredovanje za druge škole obavlja Srednja obrtnička škola u Koprivnici no zbog udaljenosti, križevački učenici o tome su slabo informirani.

Boljim pristupom povremenom radu mladima bi bilo omogućeno stjecanje određenog radnog iskustva i vještina korisnih za buduće zapošljavanje i lakši izbor budućeg zanimanja.

Nositelj: Grad Križevci

Suradnici: jedna od gradskih srednjih škola

Vremensko razdoblje za provođenje ovog djela Gradskog programa mladih predviđa se u trajanju od pet godina. Mjere u ovom poglavlju provoditi će se kroz redovno djelovanje tijekom vremenskog trajanja Programa.

3. SOCIJALNA ZAŠTITA I UKLJUČIVANJE

Pojam: Prijevoz djece s teškoćama u razvoju i mladih s invaliditetom, osiguranje prilagođenog javnog (ili taxi) prijevoza kako bi se djeca s teškoćama u razvoju i mladi s invaliditetom mogli uključiti u aktivnosti lokalne zajednice.

Mjera 3.1. Osiguranje prilagođenog javnog (ili taxi) prijevoza za djecu s teškoćama u razvoju i mlade s invaliditetom

- Kako bi se djeca s teškoćama u razvoju i mladi s invaliditetom mogli uključiti u aktivnosti u lokalnoj zajednici, posebno u aktivnosti vezano uz mlade potrebno je osigurati adekvatan tj. prilagođeni javni (ili taxi) prijevoz.

Istraživanje o potrebama mladih pokazalo je da učenici koji su putnici ne mogu sudjelovati u izvannastavnim aktivnostima zbog ne mogućnosti korištenja javnog prijevoza u terminima izvan nastave.

Djeca s teškoćama u razvoju i mladi s invaliditetom (posebno mladi s ruralnog područja) imaju teškoće u uključivanju u razne programe za mlade u gradu jer nemaju adekvatno prilagođen prijevoz koji bi im omogućio da mogu sudjelovati i na događanjima nakon nastave (događanja u poslije podnevnim i večernjim satima).

Sredstva za takve namjene i kupnju prilagođenih vozila (za javni prijevoz) mogla bi se osigurati putem EU fondova.

Organiziranjem i uspostavom prilagođenog javnog (ili taxi) prijevoza za djecu s teškoćama u razvoju i mlade s invaliditetom omogućilo bi im se sudjelovanje u društvenom životu grada i pomoglo obiteljima koji nemaju osobni automobil da i oni mogu svoju djecu i mlade uključiti u izvannastavne aktivnosti, odnosno u društvena zbivanja u gradu. Važno je obratiti pažnju da prijevozna sredstva budu prilagođena i osobama u invalidskim kolicima.

Nositelj: Grad Križevci

Suradnici: Udruga osoba s invaliditetom, Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Križevci, Centar za socijalnu skrb Križevci, obrazovne ustanove.

Pojam: Zapošljavanje mladih s invaliditetom

Mjera 3.2. Zapošljavanje mladih s invaliditetom i motivacija mladih za tržište rada

- **Mladima s invaliditetom otežan je pristup tržištu rada i mogućnostima za njihovo zapošljavanje**

Istraživanje o potrebama mladih pokazalo je da su mladi s invaliditetom ostaju nezaposleni i to dugotrajno nezaposleni. Razlog tome može se gledati u dva smjera:

1. Niska razina obrazovanja mladih s invaliditetom (završena pomoćna zanimanja)
2. Niska razina senzibiliziranosti poslodavaca za zapošljavanje mladih s invaliditetom

Potrebno je mlade s invaliditetom više motivirati za daljnji razvoj vještina i kroz profesionalnu rehabilitaciju osposobiti ih za tržište rada i zapošljavanje. Kroz različite radionice i edukacije omogućiti razvoj ključnih kompetencija, jačanje ljudskih resursa i povećanje osobne fleksibilnosti uz razvoj niza vještina, što često svrstavamo pod pojam komunikacijskih vještina, emocionalne inteligencije, odnosno socijalnih vještina samomotiviranja i upravljanja vlastitim razvojem.

Poslodavci uglavnom nisu svjesni mjera i financijskih poticaja koji postoje, a osim toga imaju i predrasude o učinkovitosti osoba s invaliditetom, tj. mladih s invaliditetom na radnom mjestu. Stoga je potrebno putem javnih kampanja i različitih materijala (letaka, brošura) senzibilizirati poslodavce za zapošljavanje mladih s invaliditetom i putem pozitivnih iskustava drugih poslodavaca ukazati im na potencijal koji imaju mladi s invaliditetom.

Nositelj: Grad Križevci

Suradnici: Udruga osoba s invaliditetom, COOR Križevci, Centar za socijalnu skrb Križevci, obrazovne ustanove, HZZ, poslodavci

- **Planiranje i otvaranje zaštitnih radionica za osobe s intelektualnim teškoćama i višestrukim teškoćama u razvoju**

Osobe s intelektualnim teškoćama i višestrukim teškoćama u razvoju, ne sudjeluju ravnopravno na tržištu rada sa ostalim mladima. Zbog specifičnosti razvojnih teškoća mogu obavljati jednostavne kratke radnje uz poticaj i vođenje stručnih osoba (npr. završno pakiranje proizvoda, uz stručno vođenje uzgoj povrća, cvijeća...). Predlažem povezivanje s lokalnim poduzetnicima.

Sudjelovanjem u takvim radionicama mladi s intelektualnim i višestrukim teškoćama imaju priliku sudjelovati na tržištu rada, dobiti naknadu što uvelike utječe na osjećaj njihove vlastite vrijednosti.

Nositelj: Grad Križevci

Suradnici: Udruga osoba s invaliditetom, COOR Križevci, Centar za socijalnu skrb Križevci, obrazovne ustanove, HZZ, poslodavci (lokalni poduzetnici)

Mjera 3.3. – Stambene zajednice za osobe s intelektualnim i višestrukim teškoćama u razvoju

U organiziranom stanovanju žive punoljetne osobe s nekim oblikom poteškoća, u pravilu njih pet, te kroz praktičan rad provode svoje dnevne aktivnosti, uključujući brigu o sebi, radnom i stambenom prostoru, sitnim popravcima, nabavci namirnica i pripremi jela, usvajanju higijenskih i radnih navika. S obzirom na poteškoće kod nekih je korisnika osamostaljivanje moguće do određene mjere, no osnovni ciljevi su podizanje kvalitete života osobama s intelektualnim teškoćama i višestrukim teškoćama te njihovim obiteljima što se ovakvim stambenim zajednicama upravo i postiže. U stambenim zajednicama su zaposleni stručnjaci koji prate i organiziraju dnevne rutine, te im pružaju podršku.

Kvaliteta života mladih u stambenim zajednicama se poboljšava, time ne ovise o članovima uže obitelji. Omogućava im se samostalnost i razvoj kompetencija, što je ključno za uključivanje u zaštitne radionice i na tržište rada.

Nositelj: Grad Križevci

Suradnici: Udruga osoba s invaliditetom, COOR Križevci, Centar za socijalnu skrb Križevci, HZZ

Vremensko razdoblje za provođenje ovog djela Gradskog programa mladih predviđa se u trajanju od pet godina. Mjere u ovom poglavlju provoditi će se kroz redovno djelovanje tijekom vremenskog trajanja Programa.

4. ZDRAVLJE I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Pojam: Psihičke bolesti/poteškoće

Mjera 4.1. Savjetovanje/razgovor mladih o potencijalnim problemima koje im nameće svakodnevnica

Istraživanje o potrebama mladih pokazalo je da postoji potreba da se organizira savjetovanište gdje bi mogli iznijeti sve probleme s kojima se susreću, a koje nemaju s kime podijeliti.

- organizirati udrugu/savjetovanište gdje bi radila/volontirala stručna osoba kojoj bi mladi mogli iznijeti sve probleme i teškoće s kojima se susreću te im pružiti savjet/pomoć.

Nositelj: Grad Križevci

Suradnici: Udruga K.V.A.R.K. i osnovne i srednje škole.

Pojam: Spolni odgoj i edukacija

Mjera 4.2. Edukacija mladih o spolnom odgoju, bolestima i ostalim pitanjima u suradnji sa Medicinskim fakultetom Zagreb

Istraživanje o potrebama mladih pokazalo je da postoji potreba za većom edukacijom učenika o spolnim bolestima, a samim time postoji i povećana potreba za edukacijom o spolnim odnosima. Iskazan je interes za implementacijom portala za informacije o spolnom odgoju.

- predlaže se organiziranje edukacije u osnovnim i srednjim školama; u suradnji sa Medicinskim fakultetom Zagreb na temu spolnih odnosa, problema, bolesti, zabluda i ostalih informacija s kojima se susreću mladi, a nemaju ili su u strahu pitati prijatelje, roditelje.
- implementacija portala za informacije o spolnom odgoju kratkoročno bi pridonijela posjećivanju mladih i čitanju, no dugoročno ne bi imala efekta zbog dostupnosti informacija na drugim portalima o spolnom odgoju te bi sama edukacija koja je navedena u prvoj točki imala više utjecaja među mladima od razvoja spomenutoga portala.
- kako se spolni odgoj među mladima pokazao kao tabu tema, a pokretanje portala možda ne bi predstavljalo dugoročno rješenje, pojavljuje se ideja za postavljanje linka na već postojećim portalima koje mladi posjećuju, a putem kojeg bi mladi anonimno mogli postavljati pitanja na koja bi im odgovore davale osobe stručne za određeno područje, npr. liječnici i sl.

Nositelj: Grad Križevci

Suradnici: osnovne i srednje škole, zdravstvene ustanove Koprivničko-križevačke županije u suradnji sa Medicinskim fakultetom Zagreb.

Pojam: Fizička aktivnost i prehrana

Mjera 4.3. Organizirati Dane sportova u školama tijekom praznika

Istraživanje o potrebama mladih pokazalo je da postoji potreba za većom fizičkom aktivnošću i zdravijom prehranom što bi uključivalo neke od sljedećih mjera. Iskazana je potreba za većom fizičkom aktivnošću tijekom praznika.

- predlaže se organiziranje Dana sportova tijekom praznika koje bi organizirale škole gdje bi glavni predstavnici bili nastavnici i profesori tjelesne i zdravstvene kulture zajedno sa Zajednicom športskih udruga Križevci.

Istraživanje

Nositelj: Grad Križevci

Suradnici: osnovne i srednje škole te Zajednica športskih udruga Križevci.

Mjera 4.4. Urediti igralište u gradu Križevcima (po uzoru na grad Koprivnicu)

- Kako postoji potreba za fizičkom aktivnošću mladih te sve veća potreba za održavanjem raznovrsnih sportova po uzoru na grad Koprivnicu potrebno je urediti igralište koje bi mladima pružalo bavljenjem raznovrsnim sportovima i aktivnostima (npr. sporsto igralište moglo bi se sastojati od staze za trčanje, zaletišta za skok u dalj s jamom, vježbališta sa spravama, igrališta za rukomet i mali nogomet, dva igrališta za košarku, igrališta za odbojku i tenis te atletske staze za rekreativno trčanje u duljini 200 metara) te bi se sukladno uređenome prostoru za održavanje sportskih aktivnosti mogao održavati Dan sportova ili slične manifestacije vezane za sport, sukladno potrebama i željama mladih, a isto tako i zajedničko vježbanje jer bi postojao poseban prostor za spomenutu aktivnost.
- Pod **Zdravljem i zdravstvenom zaštitom** najviše odgovora odnosilo se na izgradnju **sportskorekreativnog centra** koji bi u sebi sadržavao **zatvoreni bazen** koji se može koristiti i zimi (141 odgovor) – za navedeno nismo sigurni da li bi trenutno financijski navedeno ulaganje mogao podnijeti proračun Grada Križevaca, s obzirom na ostale projekte koji čekaju na ostvarenje već dugi niz godina, a s obzirom na blizinu zatvorenog bazena u Koprivnici također nismo sigurni u iskorištenost kapaciteta u zatvorenog bazena u Križevcima. Zaključak je da trenutno financijska sredstva nisu dostatna za izgradnju navedenoga, a i sama financijska održivost nije opravdana.
- Uvođenje Steora - pametnih klupa nove generacije, koja koristi solarnu energiju kako bi pružila konkretna rješenja za rastuće urbane probleme. Steora sadrži različite mogućnosti, od pametnog USB punjenja, mobilnog interneta i informiranja mladih.

Navedeno će osigurati mladima druženje na otvorenome (parkovi osnovnih i srednjih škola), a samo druženje biti će popraćeno osiguranjem održivosti tehnologije (mobitela) i interneta.

Nositelj: Grad Križevci

Suradnici: osnovne i srednje škole te Zajednica športskih udruga Križevci.

Mjera 4.5. Povremeno organiziranje predavanja u osnovnim i srednjim školama o zdravoj i pravilnoj prehrani

- Istraživanje je pokazalo da su mladi zainteresirani za zdraviju prehranu, a navedeno bi trebalo poticati senzibiliziranjem stanovništva, odnosno mladih u osnovnim i srednjim školama na način da se godišnje u suradnji sa ravnateljima osnovnih i srednjih škola organiziraju edukacije na temu kako se pravilno i zdravo hraniti. Tema edukacije bi bila zdrava prehrana u užurbanom ritmu života mladih gdje bi se pozornost posvetila pravilnoj prehrani u užurbanom načinu života mladih i njihovih obitelji.

Nositelj: Grad Križevci

Suradnici: ravnatelji osnovnih i srednjih škola u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije

Pojam: Ovisnosti

Mjera 4.6. Edukacija mladih

Istraživanje o potrebama mladih pokazalo je da postoji potreba za boljom edukacijom što se tiče prevencije ovisnosti.

- Predlaže se organiziranje edukacije od strane ovlaštenih osoba u osnovnim i srednjim školama o posljedicama konzumiranja alkohola i opojnih sredstava na mlade, igara na sreću (automata) postavljenih u ugostiteljskim objektima te ukoliko imaju navedenih problema pokušati ih usmjeriti na bavljenje fizičkim, odnosno sportskim aktivnostima. Veća pozornost nastavnika/profesora ukoliko na bilo koji način posumnjaju da osoba ima probleme sa ovisnošću, smatramo da u tome dijelu profesor/nastavnik može pomoći osobi te je usmjeriti (ponuditi savjet, ili kratki razgovor nekome može spasiti život – bez direktnih službenih razgovora kod psihologa) – profesor/nastavnik u tome dijelu treba pružiti učeniku podršku.
- Predlaže se veća redukcija prodaje alkohola – smatramo da u navedenome dijelu navedeno može kratkoročno riješiti problem, no uvijek će se naći način da se sredstva za konzumaciju nabave, a srž problema se neće riješiti – samo konzumiranje alkohola uvijek ima psihološku stranu – najčešće su to neriješeni problemi, nesigurnost, želja za uklapanjem u društvo, a u navedenom segmentu trebaju nastupiti kako smo naveli i profesori/nastavnici koji moraju prepoznati potrebe svojih učenika i na nekoj tjednoj bazi održati određena predavanja i pružanje savjeta cijeloj skupini (navedeno mogu

odraditi i stručne osobe za navedeno, npr. psiholozi), a koja će se odnositi na najčešće probleme s kojima se mladi susreću u društvu, smatramo da će odaziv biti velik.

- Kao kratki odgovor na gore navedeno predlažemo i povećanu edukaciju od strane psihologa gdje će se učenicima pristupiti u opuštenoj atmosferi i na neki način postići i njihova otvorenost prema problemima s kojima se susreću.
- Predlaže se nabava određenih pomagala koja bi se koristila kod edukacija kako bi se učenike što više animiralo i približile im se posljedice konzumacije raznih sredstava. Jedna od takvih pomagala su tzv. pijane naočale koje učenicima u stvarnom obliku prikazuju kako se osoba osjeća nakon konzumacije alkohola u određenom postotku ili nekih od opojnih droga.

Istraživanje

Nositelj: Grad Križevci

Suradnici: osnovne i srednje škole te policijska uprava Koprivničko-križevačke županije

5. AKTIVNO SUDJELOVANJE MLADIH U ZAJEDNICI/DRUŠTVU

Pojam: Aktivno sudjelovanje mladih u zajednici podrazumijeva „vježbanje“ mladih za preuzimanje i prakticiranje uloge aktivnog građanina u različitim segmentima društvenog života kroz osmišljavanje raznih aktivnosti, a s ciljem povećanog uključivanja mladih u procese donošenja odluka, naročito kada se radi o odlukama koje utječu na njihovu budućnost. Volontiranje mladih je izvor društvene energije za pomoć skupinama u potrebi te način osnaživanja mladih za aktivnu građansku ulogu u razvoju socijalnog i demokratskog društva. Volontiranje utječe na razvoj samopoštovanja i socijalnih vještina važnih za razvoj svakog pojedinca.

U istraživanju su mladi stavili naglasak na problem informiranosti kao razlog da se ne uključe što je paradoks kraj današnjih medija i društvenih mreža koji su dostupni. Govore da nisu informirani što koriste kao izgovor da budu pasivni. Mladima nedostaje konkretan sadržaj koji omogućuju okupljanje i sudjelovanje u različitim društvenim događanjima (kreativne radionice, radionice neformalnog obrazovanja). Mladi smatraju kako ih je potrebno uključiti u procese donošenja odluka naročito kad se radi o odlukama koji utječu na njihovu budućnost. Željni su projekata i više mogućnosti za volontiranjem.

MJERA 5.1. Informiranje i poticanje mladih na uključivanje u rad civilnog društva

- Formiranje NGO školice

Kroz educiranje mladih o civilnom društvu i procesima osnivanja udruge, što uključuje predavanja i sredstva javnog informiranja, želimo osposobiti mlade lidere u društvu te ih informirati o mogućnosti uključivanja u aktivnosti udruga civilnog društva. Udruge su prepoznate kao inkubatori inovacija i radne snage te resursi prilike za zapošljavanje

- Otvaranje proračunske linije za sufinanciranje projekata/programa udruga mladih i za mlade u skladu s mogućnostima

U programu javnih potreba udruga grada Križevaca potrebno je osigurati dodatno subvencioniranje projekta mladih i za mlade koji bi povećali vidljivost sektora i aktiviralo osnivanje novih inicijativa unutar same ciljane skupine

- Osmišljavanje tiskanog, radio ili elektronskog medija za mladu populaciju

Mladi su kao jedan od najvećih problema naveli neinformiranost. U skladu s tim, potrebno je osigurati uvjete, ljudske i tehničke kapacitete za razvoj community media, tj. medija zajednice čiji će sadržaj biti namijenjen isključivo mladima. Uz razvoj medija, mladi će samostalno ili uz mentorstvo kreirati sadržaj i program za svoju ciljanu skupinu.

Nositelj: Udruga KVARK, Križevački poduzetnički centar

Suradnici: Grad Križevci, udruge, osnovne i srednje škole, fakulteti, studentski zbor

MJERA 5.2. Uključivanje Vijeća učenika i Savjeta mladih u proces donošenja odluka o događajima u gradu

- Povećati aktivnost škola i stručnog osoblja u poticanju mladih na aktivno sudjelovanje u Vijeću učenika kroz organizaciju tribina, predavanja i radionica o mogućnostima sudjelovanja, uključivanje Vijeća učenika i Savjeta mladih u organizaciju različitih gradskih događanja (npr. Dan Grada, Spravišće, Advent itd.)

Mladi su u istraživanju istaknuli da im je dosta ograničenosti u području raznovrsnosti aktivnosti njima namijenjenima, ne žele „samo cajke“, „samo nogomet“, „samo kafiće“, vožnju do Zagreba kako bi otišli u trgovački centar ili kino. Mladi žele ostati u Križevcima, no bez odgovarajućih ulaganja i podrške grada, ne pružaju im se mogućnosti za ostanak. Mladi pokazuju tendenciju otvorenosti i aktivacije koju svakako treba iskoristiti u pozitivnom smislu te im omogućiti samorealizaciju i ostvarenje budućnosti u Križevcima.

Nositelj: Grad Križevci

Suradnici: osnovne i srednje škole, fakulteti, studentski zbor, udruge, Savjet mladih

MJERA 5.3. Poticanje i uključivanje mladih u volonterske aktivnosti

- Predavanja i edukacije o volontiranju

Mladi ističu da su zainteresirani za volonterske aktivnosti ali nisu dovoljno informirani o samom volontiranju i mjestima gdje mogu volontirati. Volonterski centar bi kroz češća predavanja i edukacije o volontiranju mogao bolje informirati mlade o mogućnostima volontiranja.

-nagrađivanje volonterskog rada kroz nagradu „Naj volonter“ ili „Volonter godine“

U istraživanju se često spominjalo „nagrađivanje“ volontiranja kao dodatna motivacija za uključivanje mladih koji do sad nisu bili uključeni u volonterske aktivnosti, a opet i poticaj aktivnim mladima da i dalje nastave s volonterskim radom. Jednom godišnje (npr. 5.prosinac - Međunarodni dan volontera) organiziralo bi se druženje volontera kako bi razmijenili iskustva, primili priznanja (potvrde) za odrađene volonterske aktivnosti te bi se izabrao Volonter godine.

- Osnivanje školskih volonterskih klubova

Osoblje škole trebalo bi se osposobiti za menadžment volontera i osnovati školske volonterske klubove. U Križevcima imamo školski volonterski klub samo u Gimnaziji. Potrebna je veća aktivacija škola i udruga u izvannastavnim aktivnostima, naročito kreativnim, glazbenim, dramskim radionicama. Potrebno je organizirati i provoditi tečajeve te dati više mogućnosti mladima da pokažu i rade na svojim talentima čime bi se doprinijelo i potrebi za kazalištem i koncertima te drugim kulturnim manifestacijama, a mladi bi bili aktivno uključeni u proces od početak do kraja.

Nositelj: Volonterski centar Link

Suradnici: Grad Križevci, udruge, osnovne i srednje škole, fakulteti, studentski zbor

MOBILNOST

Pojam: Mogućnost mladih ljudi da uz osnovno obrazovanje koje im pružaju školske institucije dobe priliku da sudjeluju u aktivnostima koje bi pridonijele stvaranju radnih navika, radu u timu, isticanju u pojedinim aktivnostima, te ostalim projektima u kojima mogu dati svoj značajni doprinos, a da pritom njihova udaljenost te dodatne obaveze nakon edukacije ne budu prepreka za bavljenje određenom aktivnošću. Isto tako, pružanje prilike mladima da osim u školskim aktivnostima sudjeluju i u izvanškolskim aktivnostima vezanim uz sport i rekreaciju.

Navedeno obuhvaća razradu načina prijevoza mladih, te adekvatan raspored održavanja aktivnosti, a kako pritom ne bi zanemarili osnovnu edukaciju.

O najbitnijim te nadasve najzastupljenijim područjima bi trebali dobiti informaciju od mladih osobno, da se iz prve ruke vidi koliko oni imaju samoinicijative te volje za doprinos u pojedinim područjima, jer nametnuti im određeni broj aktivnosti i zacrtanu tematiku, a u kojima oni sami znaju da ne mogu dati doprinos, rezultiralo bi zanemarivanjem aktivnosti, a naposljetku i odrazilo bi se na osnovnu edukaciju koja je ipak prioritet.

Problemi i definicija istih:

- Udaljenost od mjesta aktivnosti
Nemogućnost mladih da iz mjesta prebivališta na čim jednostavniji, a opet način kojim ne bi puno vremena izgubili, dođu do mjesta aktivnosti.
- Raspored održavanja aktivnosti
Aktivnosti se najčešće (ako ih ima) održavaju u vremenu koje je i po par sati nakon osnovne edukacije u školama, te samim time ostavlja mladima izbor da li čekati tih par sati i pritom izgubiti vrijeme koje im je namijenjeno za učenje ili otići kući i opet izgubiti vrijeme za prijevoz natrag do mjesta održavanja aktivnosti.

Glavna problematika:

Mladi imaju podosta vremena, međutim njihovo vrijeme nije usklađeno kako bi iz njega mogli izvući maksimum koji im je potreban, a najviše vremena se gubi na prijevoz u smislu da mladi za to vrijeme nisu ni na edukaciji, aktivnostima, a niti kod kuće, već svoje vrijeme poklanjaju čekanju prijevoza, a kad isti stigne, dolazak one zadnje osobe do kuće se mjeri u satima izgubljenim samo na prijevoz.

Mjera 5.4. Osigurati ili pridonijeti većoj mobilnosti mladih, u cilju podizanja svijesti za zdravim načinom života (sportske aktivnosti) ili pak osobnoj edukaciji koja bi se odnosila na stjecanje radnih navika i komunikacijskih vještina

Mjera se odnosi postizanje dogovora s javnim prijevoznicima koji bi bili voljni sudjelovati u prijevozu djece i mladih na području grada Križevaca i okolnih mjesta (npr. uvođenje novih i popunjavanje starih linija), ali i također privatnih prijevoznika (npr. Taxi prijevoz, koji već sada u noćnim satima tijekom vikenda prevozi mlade).

Nositelj: Grad Križevci

Suradnici: Javni prijevoznici grada Križevaca, privatni prijevoznici grada Križevaca

Vremensko razdoblje za provođenje ovog djela Gradskog programa mladih predviđa se u trajanju od pet godina. Mjere u ovom poglavlju provoditi će se kroz redovno djelovanje tijekom vremenskog trajanja Programa.

6. KULTURA I MLADI

Pojam: *Svijet ostaje na mladima*, dobro poznata izreka koja se u novije vrijeme puno puta može čuti u svakodnevnom životu. Primjenjuju je svi, od visoko rangiranih osoba do običnih ljudi, ali da li to tako uistinu i misle, o tome bi se dalo razgovarati. U konačnici mladi su ti koji ostaju, koji nasljeđuju i kojima bi se trebalo dati više šanse za sudjelovanje kako u društvenom životu tako i u svim drugim oblicima života. Mladima se mora dopustiti izražavanje i realizacija njihovih ideja, realizacija drugačijeg načina razmišljanja, jer bez toga nema pomaka na bolje, nema koraka dalje u pravom smjeru. U tome im ostali iz okruženja u kojima se mladi nalaze moraju pomoći.

Dio ovog programa koji nosi podnaslov KULTURA I MLADI, odnosi se na mogućnost poboljšanja dosadašnjeg društvenog života mladih u Gradu Križevcima i mladih s područja grada. Istraživanje koje je za Grad Križevce provodila Udruga roditelja "Korak po korak" sastojalo se je od tri dijela:

- **Procjena spremnosti zajednice na uključivanje mladih** u kojemu je sudjelovalo ukupno 18 sudionika predstavnika udruga, obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih institucija te kulturno umjetničkih i humanitarnih organizacija.
- **Kvantitativno istraživanje** koje je uključilo on i off-line metodu istraživanja putem upitnika koji je bio sastavljen od dva pitanja: Što mladima u Križevcima treba? i Što treba napraviti da Križevci budu bolji grad za mlade?
- **Kvalitativno istraživanje** koje je provedeno metodom World cafe, metodom kojom se u velikim grupama nastoji uključiti što veći broj sudionika u razgovor na određenu temu.

Problemi koji su proizašli iz kvantitativnog istraživanja, su prostorna rascjepkanost i loša prometna povezanost koja može ograničiti pa i spriječiti mlade iz okolnog područja grada da kvalitetno sudjeluju u kulturnim sadržajima ili da uopće sudjeluju, rašireni stereotipi kako kulturno umjetnički sadržaji mogu biti dostupni samo u gradu te nedostatak motivacije odraslih, prvenstveno po mišljenju mladih, nastavnog osoblja.

Kroz kvalitativno istraživanje, mladi, njih 50-tak u rasponu od 14 do 35 godina dokazali su da znaju razmišljati i da su zainteresirani za svoj grad te da ih zanima budućnost u njihovom gradu. Kroz razgovor i na glavno postavljeno pitanje što mladi misle da bi se moglo poboljšati, unaprijediti u društvenom životu mladih u Križevcima, mladi su bili prilično aktivni iako u početku neki malo rezerviraniji jer do sada je rijetko tko s njima razgovarao na tu temu i pitao ih za njihovo mišljenje. Mladi misle da za bolji život njih samih u Križevcima treba učiniti slijedeće:

- *Poboljšati glazbenu scenu grada* – uz već postojeće sadržaje, dodati više festivala (uličnih, rock festivala, koncerata za mlade grupe, koncerata sa cover grupama, više koncerata koje se odnose na alternativnu scenu, formirati gradski studio gdje bi mlade grupe koje tek kreću imale priliku jeftino ili besplatno snimiti svoje prve albume te organizirati jednom tjedno karaoke party kao i osposobiti više mjesta po gradu za mlade po uzoru na postojeći Klub kulture).

- Poboljšati sportsku scenu grada – izgraditi novu sportsku dvoranu, izgraditi unutarnje terene za tenis, gimnastiku te formirati gimnastičarski klub za kojeg prema mladima postoji interes, zatvoriti već postojeći olimpijski bazen ili izgraditi zatvoreni bazen te formirati plivački klub ili organizirati rekreativno plivanje tijekom zime za što isto tako postoji zanimanje, ponovno izgraditi kuglanu, obnoviti stadion
- Poboljšati ponudu kulturnih sadržaja – ponovno otvoriti kino, unaprijediti postojeći gradski muzej (iako je po mišljenju mladih on već dobar i daje uvid u bogatu povijest grada, treba mu dodati još sadržaja) formirati još jedan muzej koji bi pokrивao alternativnu umjetnost, urediti Hrvatski dom tj. urediti Veliku dvoranu Hrvatskog doma za događanja koja se trenutno ne mogu odvijati u postojećoj dvorani, organizirati izložbu selfija, više večeri poezije.
- Uvesti neke nove sadržaje – formirati udrugu gejmera i organizirati natjecanja u gejmingu, bodypaint, „FloraArt“ sadnja cvijeća i ukrašavanje grada, organizirati još više kvizova po uzoru na pubinkviziciju.

U skladu s time mjere koje iz toga proizlaze, a sastavni su dio ovog programa, su sljedeće:

Mjera 6.1. Jačanje glazbene scene grada

- formiranje baze izvođača u gradu iz područja više vrsta glazbe,
- organiziranje više raznih koncerata i festivala radi osnaživanja glazbene scene iz područja više vrsta glazbe,
- unaprijediti marketing za promociju glazbe u gradu.

Nositelji: Gradske udruge iz područja kulture

Suradnici: Grad Križevci

Mjera 6.2. Jačanje kulturne scene grada

- organiziranje tribina i predavanja o kulturnim sadržajima te prezentiranje istih putem društvenih mreža i web portala,
- povećati broj izložbi i predstava u gradu,
- urediti i opremiti Veliku dvoranu Hrvatskoga doma,
- formiranje ureda u kulturi koji bi imao organizacijsku funkciju provođenja sadržaja udruga i ustanova u kulturi na području grada, a djelovao bi kao samostalna pravna osoba ili bi bio u sklopu POU Križevci.

Nositelj: Gradske udruge iz područja kulture

Suradnici: Grad Križevci

Mjera 6.3. Davanje gradskih prostora na upravljanje gradskim udrugama i ustanovama

- adaptirati prostore u gradu koji trenutno nemaju funkciju i dati ih udrugama i ustanovama u kojima bi one mogle provoditi svoje sadržaje,
- omogućiti udrugama koje imaju program djelovanja a nemaju svoj prostor dijeljenje prostora koje trenutno koriste neke druge udruge.

Nositelj: Grad Križevci
Suradnici: Udruge u kulturi

Mjera 6.4. Ojačati sport u gradu provođenjem novih sadržaja i izgradnjom novih objekata

- izgraditi još jednu dvoranu koja bi bila podobna za razne sportove ili obnoviti već postojeću dvoranu OŠ "Ljudevita Modeca" koja je ujedno i gradska
- natkriti gradske bazene tijekom hladnih razdoblja godine,
- obnoviti stadion i povećati mu kapacitet
- organizirati više sportskih događanja kroz godinu.

Nositelji: Grad Križevci,
Suradnici: Gradske sportske udruge

Mjera 6.5. Unaprijediti prometnu povezanost okolnih područja sa gradom

- organizirati prijevoz mladih na razna kulturna događanja
- angažirati prijevoznike za tu svrhu

Nositelji: HAK Križevci
Suradnici: Grad Križevci

Vremensko razdoblje za provođenje ovog djela Gradskog programa mladih predviđa se u trajanju od pet godina. Neki dijelovi predloženih mjera mogu se realizirati kroz redovnu djelatnost udruga i ustanova u kulturi kroz godinu, dok dijelovi mjera koji se odnose na izgradnju ili adaptaciju mogući su kroz javne natječaje za koje Grad Križevci kao i same udruge i ustanove trenutno apliciraju ili će aplicirati.

7. MLADI U EUROPSKOM I GLOBALNOM OKRUŽENJU

Pojam: Sudjelovanje mladih u programima Europske unije, razmjene mladih i suradnja s vršnjacima na globalnoj razini te informiranja o programima EU i usluge pomoći pri apliciranju.

Mjera 7.1. Program informiranja o programima EU i mogućnostima suradnje i putovanja mladih

Pokretanje programa za kontinuirano informiranje o mogućnostima i poticanje na sudjelovanje u programima EU te suradnje mladih na globalnoj razini

Istraživanje o potrebama mladih pokazalo je da su mladi slabo informirani o mogućnostima te da ne znaju kome se obratiti u vezi sudjelovanje u programima EU i suradnje mladih na globalnoj razini. Pokretanjem ovakvog programa omogućila bi se razmjena iskustva dobre prakse, potaknulo mlade na sudjelovanje i pružila stalna potpora u procesima apliciranja na programe i provedbe programa EU.

Određena udruga u suradnji sa školama i drugim sudionicima EU programa provodila bi predavanja, individualne konzultacije i okrugle stolove na temu mogućnosti sudjelovanja i provedbe programa EU namijenjenih mladima te mogućnostima suradnje mladih na globalnoj razini. Program bi podrazumijevao povezivanje potencijalnih sudionika s Agencijom za mobilnosti i programe EU, drugim postojećim agencijama i akreditiranim udrugama te web stranicama i portalima EU namijenjenih mladima (eTwinning, School Education Gateway i slični).

Nositelj: Grad Križevci

Suradnici: udruge, osnovne škole

Vremensko razdoblje za provođenje ovog djela Gradskog programa mladih predviđa se u trajanju od pet godina. Mjere u ovom poglavlju provoditi će se kroz redovno djelovanje tijekom vremenskog trajanja Programa.